

Öğretmenin Not Defteri I

Vehbi Vakkasoğlu

**Cihan
Yayınları**

*Bu eserciği, borçlarını hiçbir zaman
ödeyemeyeceđim Annem'e ve Ba-
bam'a en kalbî saygılarımla ithaf
ediyorum.*

Vehbi Vakkasoğlu

İÇİNDEKİLER

I. Bölüm

- Önsöz / 9
- Ölüm Olmasaydı / 11
- Şeytan Niçin Yaratılmış? / 14
- Şeytan Kum Torbası Gibidir / 19
- Şeytanın Gönüllü Askerleri / 20
- Dünya İmtihanında Şeytan Engeli / 23
- Şeytanın En Büyük Tuzağı / 24
- Aslı'lar Aslına Dönecektir / 27
- Kadıköy Vapurunu Kaçıran Adam / 30
- Esengül'ün Mektubu / 34
- Medeniyet ve Başparmak / 38
- Başparmağımıza Teşekkür mü? / 39
- En İyisi Olmak / 42
- Değişmeyen Moda / 44
- İmanın Sağlaması / 47
- Önce İman / 49
- İman Ruhun Gıdası / 53
- İslâmiyet'e Giriş Şartı / 54
- Hasan Dayı ile Ermeni Komşusu / 56
- Hasan Dayı İyi mi Yaptı, Kötü mü? / 58
- İnsanları Müslüman Etmenin Yolu / 61
- Bilgisizliğin Sonu / 64
- Cennetin Vizesi / 67
- İman İnsanı Gerçek İnsan Eder / 71
- İnkârcıların üç İddiası / 75
- Sebebler Yaratıcı Olabilir mi / 78
- Elmayı Sebebler mi Yaratıyor? / 81
- İlâçlar Nasıl Yapılıyor? / 84
- Kendiliğinden Oluş veya Tesadüf / 87

Bir Yapan Olmadan Kendiliğinden Köprü Olur mu? / 93

Allah'ı Niçin Göremiyoruz? / 96

Görülme-yen Şeye İnanılmaz mı? / 99

Tesadüfen Rastgelmek mi? / 103

Vitaminler Yanlış Adrese Gitmiyorlar / 109

Kâinatta Düzensiz ve Anlamsız Bir Şey Var mıdır? / 110

Cevizin Yerinde Kabak Olsaydı? / 113

Otların Yazdığı İsim / 115

Daktilo Yazan Maymunlar / 117

Tabiat (Doğa) Yaratıcı Olabilir mi / 120

Tabiatçılık İlkel Bir İnanıştır / 122

Tabiat Bir San'attır, San'atkar Olamaz / 124

II. Bölüm

Birkaç Söz / 127

Dinsiz İnsan Olamaz / 129

Herşeyi Allah Yarattı. Ya Allah'ı...? / 134

Bir Peygamber Mu'cizesi / 138

Yaratıklar ile Yaratıcı'yı Birbirine Karıştırmayalım / 139

Bir Şey Hem Yaratıcı Hem Yaratılmış Olur mu? / 143

Usta, Eserine Bağımlı Değildir / 145

Yaratıcı'nın Yaratıcısı Olsaydı / 147

Lokomotif Kim Çekiyor? / 149

Dünya Neyin Üzerindedir? / 153

Şeker Nasıl Yapıldı? / 153

Yazıyı Kim Yazdı? / 155

Burak ile Ayşe'nin Örnekleri / 157

Şeytanın Hilesi: Madde Ezelî ve Ebedî Olur mu? / 159

Mübarek Gün ve Geceler / 161

Bir Neslin Feryadı / 166

Gençliği Tehdit Eden Zararlı Alışkanlıklar / 170

Bencillik Çok Çirkin Bir Huydur / 173

Bencillikten Nasıl Kurtulabiliriz? / 175

Bencil Bekir Efendi / 178

Hayvanlar Dâvâcı Olsa / 179

İnancını Yitirenlerin İbretli Durumları /	181
Ruhumuz da Gıdaya Muhtaç /	186
Para ve Mutluluk /	191
Ruhumuzun Temel Gıdası /	193
75 Senelik Bir Ömrün Hesabı /	194
Namazdan Niçin Usanılmaz? /	197
Namazın Maddî Faydaları ve Sağlık Açısından Yararları /	201

I. BÖLÜM

ÖNSÖZ

Bir din dersi öğretmeninin not defterinde neler olur? Bunlar not defteri tutan bütün din dersi öğretmenlerinin yazdıklarının belki de aynıdır. Çünkü sorular aynıdır. Duygular, düşünceler aynı; sevinçler, kederler aynıdır.

***

Adından anlaşılacağı üzere, okuyacaklarınız notlardır. Kırık dökük, sırasız notlar. Anlattığım gibi, ya da aklımda kaldığı gibi yazılmış notlar. Meslek sevgisi ve heyecanı ile anlattığım dostlarım, bunların yazılmasını istedikler.

Bu kitapçıkta yazdıklarım ilgi görürse devamını yazmayı da görev bileceğim. On beş yıl önce başladığım ve bir türlü bırakamadığım mesleğim bir hatırasıdır bu notlar. Her notta, hatırasını unutmama imkân olmayan sevgili öğrencilerimin ter temiz yüzleri parıldamaktadır. Onlar ki, sorularıyla imanlı kalplerini, sağlam ruh yapılarını gösterdiler. Derslerindeki dikkat ve alâkalarıyla bana şevk verdiler.

Bunun için onlardan her ayrılışımda yüreğimin bir parçasını çocuksu bir heyecanın titreşimi sardı. Bunun için onlardan kopamadım. Bunun için o inancı arayan yüreklere hiç kızamadım. Hiç suçlayamadım onları. Onların hep seven yüreklerine karşı başka bir şey yapabilmek de mümkün değildi zaten.

İstedim ki, onlarla sınıflarda ve sayfalarda da konuşayım. Onları sayfalarda da dinleyeyim, hep sorsunlar ve ben hep söyleyeyim. Çünkü onlar dinlemek ve anlamak istiyorlar. Dinlemek, anlamak ve inanmak istiyorlar.

Onların imanına hizmette bir adımcık olabilirse bu kitap, benim gönlüm yine sevinçlerle kanatlanacak. İlk öğrencimden son öğrencime kadar, bütün Ahmetlere, Mehmetlere, Ayşelere, Fatmalara, hepinize hasretle ve en içten sevgilerimle.

Vehbi VAKKASOĞLU
29 Şubat 1984
Bahçelievler

ÖLÜM OLMASAYDI

*“Ölüm olmasaydı, hayat
bütün güzelliğini kaybederdi.”*

GOGOL

Orta ikinci sınıflarda meleklerle iman konusunu işliyoruz. Ve öğretiyoruz ki, melekler günah işlemezler, kötülük yapmazlar. Onların her işi Allah'a ibadet ve kulluktur.

— Ama, Hocam, diye kalkıyor Oya ayağa ve şöyle diyor:

— Azrail bunların dışında değil mi?

— Niçin yavrum?

— Çünkü o, bütün insanların canını alıyor. Herkesin ruhunu vücudundan ayırıp öldürüyor. Bu işe de mi iyi diyeceğiz?

— Evet, yavrum; o da iyiliktir. Ölüm de hayırlıdır insanlar için.

Bütün sınıf, yine o çocuksu masumiyetlerini takınıp âdeta nefes almadan dinliyor.

— Evet, diyorum, ölüm de bir iyiliktir. Allah'ın insanlar için yarattığı bir hayırlı iştir.

Konuyu bu şekilde pekiştirmeye çalışırken, bilhassa kızların yüzü buruş buruş oluyor. İçlerindeki ürküntü yüzlerine yansıyor. Fakat dinliyorlar.

— Düşünün bir kere, ihtiyarlar hiç ölmezse ne olurdu?

Bu soru üzerine düşünceler birbirini kovalamaya başlıyor:

— Bu kadar çok bakıma muhtaç insana kim bakacak? Çalışan, kazanan azalacak; hazır yiyiciler, çalışmayanlar, üstelik de bakıma muhtaç olanlar çoğalacak. Sonra, bize bu kadar yük ve külfet getiren insanlara nasıl saygımız, sevgimiz devam edecek? Halbuki onlara bakmakla görevliyiz; hem de sevip saymakla. Sonsuz bir süre bakmaya mecbur olacağımız insanlara karşı bu mümkün mü? Çünkü gittikçe durumları perişanlaşacak. Ellerini titreyecek, gözleri görmeyecek. Yemeklerini yiyemez, sularını içemez, kaşık tutamaz, bardak alamaz olacaklar. Yemekleri üzerlerine döküp, suları çenelerine akıtacaklar. Bu kadarla kalsalar iyi. Tuvaletlerini de yapamaz olacaklar. Her geçen gün zorlaşan hayat artık onlar için çekilmez olacak. Siz söyleyin, böylesi yaşamak mı iyi? yoksa itibarını yitirmeden ölmek mi? Hem sonra, çocuklar, Müslümanca bir hayat yaşayan, Müslümanca ölen kişiler için ölüm kötü müdür? Dürüst, namuslu ve dindar bir yaşayıştan sonra, imanla ölen kişi için ölüm korkunç bir olay mıdır?

Artık soruya cevabı kendileri veriyorlar:

— Hayır Hocam, böyle bir kimse için ölüm, şu perişan, sıkıntılı dünya hayatından kurtulup zevkli, neş'eli Cennet hayatına gitmek demektir.

Böylece gelişen sohbette onlara anlattım ki, acılı ve ıstıraplı nice hastalar, yaşlılar için ölüm bir kurtuluştur. Hele âhretini kurtaracak güzel bir hayat yaşayırsa; ebedi bir saâdete, bitmeyen bir mutluluğa açılan kapıdır. Demek ki, Azrail kötülük yapmıyor. İmanlı insana, Cennet'in pasaportunu veriyor. Dünya hizmetinin ve külfetinin bittiğini, ebedi mutluluk ücretinin başaldığını ilân ediyor. Öyleyse şimdi söyleyin bakalım:

— Azrail isimli büyük melek, insanlara iyilik mi yapıyor, kötülük mü?

***

Bu esnada çalan zil, konumuzu noktalamıştı. Oya, sevinçle parıldayan gözlerini kırıştıtararak, bakıyor ve şöyle konuşuyordu:

— Hocam, şimdi anlıyorum ki, imanlı bir insan için ölüm kötü ve çirkin değildir. Allah herşeyi güzel yaratmıştır. Yarattığı herşey faydalı ve güzeldir.

*İş bu söze Hak tanıktır.
Bu can bu gövdeye konuktur.
Bir gün ola çıka gide,
Kafesten kuş uçmuş gibi...*

YUNUS EMRE

ŞEYTAN NİÇİN YARATILMIŞ?

Fakat sorulardan kurtulmak ne mümkün? Daha sonraki derste, aynı konu yeniden gündeme getirildi.

— Hocam, Allah'ın Azrail'i yaratmasının da güzel olduğunu ve onun da yaptığı işin faydasını geçen dersimizde anlattınız. Biz de anladık. Ama Azrail bir melek... Şimdi o Meleğe bakarak Allah'ın yarattığı herşey faydalı ve güzeldir diyebilir miyiz?

— Tabii **Allah'ın yarattığı herşey faydalı ve güzeldir.**

Âdeta bu cümleyi bana tekrarlatmak istiyorlarmış gibi, sevinçle karışık derin bir merak sağınağı altında şu soruyu soruyorlar:

— Peki, öyleyse, Şeytan'ın da yaratılması güzel midir? Şeytan'ın yaratılışının da faydası var mıdır?

Soru tamamlanır tamamlanmaz sınıftan şiddetli bir uğultu yükseldi. Bir kısmı soruyu protesto ediyor, diğerleri de hemen peşin cevabı yapıyorlardı.

Hemen hepsinin de ortak görüşüne göre, Şeytan'ın yaratılışına güzeldir, denemezdi. Hem, adı üstünde Şey-

tan'dır bu. İşi gücü kötülük olan, zarar olan, insanları azdırmak olan bir varlık değil miydi Şeytan? Böyle bir varlığın faydası olur muydu hiç? Ve tabii yaratılmasında güzellik aramak da boşunaydı öyleyse...

Onların bu minval üzere devam eden cevapları bitince,

— Çocuklar, dedim. Şimdi sizlere Şeytan'ın yaratılış hikmetini, sebebini, dolayısıyla de faydasını anlatacağım. Sizler de bu açıklamaların sonunda anlayacaksınız ki, Allah'ın Şeytan'ı yaratması bile güzeldir.

— Nasıl olur? dercesine şaşkın bakışlar sağanağı altında anlatmaya başlıyorum:

YAĞMUR ZARARLI MI?

— Çocuklar, Allah bu dünyada abes, yani lüzumsuz ve faydasız hiçbir şey yaratmamıştır. Ancak, biz kendimiz, şahsımız için zararlı sanarak kötü sayıyoruz. Meselâ, yağmuru düşününüz, ne kadar faydalı değil mi? İçeceğimiz oluyor. Bitkilerin hayatı oluyor. Onsuz hayat da kupkuru oluyor. Bu bakımdan yağmura atalarımız güzel bir isim bulmuşlar, "Rahmet" demişler. Gerçekten de Allah'ın rah-

● Yağışlı bir havada dışarı şemsiyesiz çıkıp hasta olsak, yağmura kötüdür diyebilir miyiz?

metiyle göklerden süzülüp yükseliyor. Eğer gecikse, insanlar ellerini Yaratıcı'ya açarak, dua edip istiyorlar.

Şimdi size soruyorum: Yazlık kıyafetle ve şemsiyesiz olarak yağmurda gezen adam için, kış yağmuru iyi midir, kötü müdür? Kötüdür değil mi? Hasta eder. Zararı tartışılmaz. Şimdi böyle biri için zararlı oldu diye, yağmur zararlıdır, yağmasın demek akıllıca bir düşünce olur mu?

— Olmaz. Böyle bir söz delicedir, akıllıca değil...

— Öyle ise, hayırlı olan, rahmet olan yağmuru kendisi hakkında hayırsız yapan adam hata işlemiştir. Çünkü, aslında hayırlı olan yağmur, insanın yanlış hareketi ve tedbirsizliği sebebiyle zararlı hale gelmiş oldu.

BIÇAKLA SUÇ İŞLENSE...

— Bir ekmek bıçağı da öyle değil midir? Mutfakta kullanmak, ekmek vs. kesmek için yapılmış bıçak zararlıdır denilebilir mi? Ama, onunla ekmek yerine adam keserseniz, cinayet işlemiş olursunuz. Bu da suçların en büyüklerindenidir. Şimdi düşünelim, biri ekmek bıçağı ile adam keserse, gidip Bursa'daki bıçağı yapan ustayı yaka-

● Ahçının elinde bıçak ekmek keser, et doğrarken; katilin elinde can yakar, kan döker. Suç bıçakta mı, bıçağı yapanda mı?

larlar mı? Usta, ceza almak şöyle dursun, aranıp sorulmaz bile. Çünkü onun bu aracı yapması, adam değil ekmek kesilmesi içindir.

Bıçağı imal eden, yapan değil; onunla cinayet işleyen, adam öldüren suçludur. Ekmek bıçağıyla adam öldüren kişi, onu yapılış gayesinin dışında kullanmıştır. Bu yüzden de bıçağın ustası değil, onu başka birinin kalbine saplayan adam suç işlemiş sayılır. Yani **kötü olan, bıçağın yapılması değil, onun kullanım şeklidir.**

ATEŞ OLMASAYDI?

— Bir başka örnek verelim. Ateşi düşününüz. Faydalı mıdır, zararlı mıdır?

Ateşin yaratılmış olması, varlığı, insanlar için ne kadar gereklidir, değil mi? Ateş olmasaydı, medeniyet ne büyük kayıplara, noksanlıklara uğrardı. Anıta madem ki ateş çok faydalıymış, varlığı insanlar için gerekliymiş ve güzelmış diye, gidip içine elinizi sokarsanız, kötü bir iş yapmış olursunuz. Daha doğrusu ateşi kendimiz hakkında kötü yapmış olursunuz. Böylece herkese faydalı olan ateş, size zararlı olur. Yani sizin yanlış ve kötü kullanımınız, ateşi sizin için zararlı hale sokmuş oldu. Yoksa, aslında ateş de çok faydalı ve gerekli bir şeydir. öyle olduğu içindir ki ateşin yaratılması da güzeldir...

● Ateş yangına dönüşürse afet olur. Fakat suç ateşin yaratılmasında mı, tedbirsiz ve ihmalcilerde mi?

ŞEYTAN'IN YARATILIŞI ÇİRKİN DEĞİL

— Şimdi gelelim Şeytan'a.. Peki onun yaratılması, güzel mi olmuştur, çirkin mi? Şeytan'ı Allah niçin yaratmıştır? Hep kötülük yapsın da insanlara günah işlettirsin diye mi?

Önceki misallerin ışığında düşünebilen bir kaç öğrencim hemen ellerini kaldırıp cevap verdiler. Hemen hemen Şeytan'ın yaratılış hikmetini yakalamışlardı. Konuşa, konuşura vardığımız ortak sonuca göre, Şeytan'ın yaratılışı da aslında kötü, çirkin ve gereksiz değildi.

Allah, Şeytan'ı da bir sebeple, hem de çok faydalı ve lüzumlu bir sebeple yaratmıştı. Çünkü O, kullarını seviyordu. Kullarının iyi, faydalı ve dolayısıyla de Cennet'e layık olmalarını istiyordu. İşte Şeytan, bu isteğe aracılık yapacaktı. İnsanların iyiliğini, sevabını artıracak; onların, Allah'a layık kullar olmalarını sağlayacaktı.

Çünkü Allah insanı, hem yükselmeye, hem de alçalmaya müsait bir varlık olarak yaratmıştır. Yani insan isterse, peygamberlere komşu olabilecek bir yüce makama kadar çıkabilir. Ama yine insan, isterse kendini hayvanların seviyesine kadar, hatta ondan da aşağılara kadar düşürebilir. İşte bu düşme ve kalkıp yükselme çizgisinde Şeytan, insanın işine yarar. Onu dinlemedikçe, onun içine attığı kötülöklere direndikçe veya aksini yaptıkça, insan yücelir, yükselir, meleklesir, hattâ onları bile geçip peygamberlere komşu olabilecek bir mânevî makama çıkabilir. Amma, Şeytan'ı dinlerse, onun içine attığı kötülöklere yaparsa, düşer, alçalır, hayvanlaşır, hattâ daha aşağılara düşüp şeytanlaşır. İnsan şeytanı haline gelir. Zaten böylelerinin çoğalması sebebiyle günümüzde esas Şeytan çok rahattır. Hattâ bazan en çok tatil yapan Şeytan olmaktadır. Çünkü onun vazifesini gönüllü yüklenip zevkle yapan insanların sayısı artmıştır. Şeytan da yan gelip yatmakta, keyfine bakmaktadır.

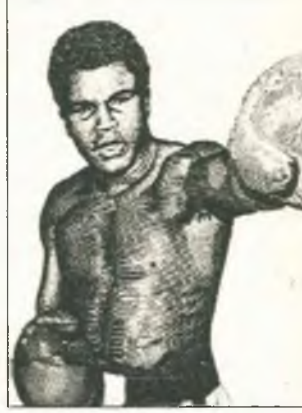
ŞEYTAN, BOKSÖRLERİN KUM TORBASI GİBİDİR

Demek, nasıl ekmek bıçağıyla ekmek kesmek gerekir, çünkü o maksat için yapılmıştır. Ateşle de yemek pişirmek gerekir, ama elimizi sokarsak acıyla kıvrandırır, çünkü kullanma yeri bu iş değildir.

Şu halde **Şeytan'ın da yaratılış sebebi, onu dinleyip peşinden gitmemiz değil; her gelişinde onu kovmamız, dediklerinin tersini yapmamızdır.** Bu bakımdan şeytan, boksörlerin kum torbasma benzemektedir.

Dikkatli, uyanık bir boksör için kum torbası çok güzel ve faydalı bir antrenman aracıdır. Onu yumrukladıkça, kasları gelişir, nefesi açılır, kabiliyeti artar. Zaten kum torbasının da işi budur. Boksörün antrenman yapıp gelişmesi için yapılmıştır. Ancak, dikkatsiz bir boksör için kum torbası zararlı olabilir. Çünkü çalışma sırasında, birine laf yetiştirmeye çalışırken, ya da bir başka şeye dikkat ederken torbaya anında yumruk vuramazsa, torba kendisini yumruklar, yüzünü dağıtabilir. Şimdi böyle şaşkın bir boksör, "Kum torbası çalışma salonundan çıkarılsın, çünkü çok zararlıdır" dese doğru mudur?

Kendisi için kum torbasının zararlı olduğu doğrudur, ama bu sadece kendi kötü kullanışı sebebiyledir. Dikkatli bir boksör için çok faydalıdır. Demek nasıl kullanacağını bilmeyen, ya da bildiği halde dikkat etmeyen kişi, kum torbasını kendisi hakkında zararlı hale getirdi.

● Boksörler kum torbası ile antrenman yapar. Kum torbasında çalışmayan boksör, rakibi karşısında kolayca nakavt olur.

İşte, çocuklar, Şeytan da bizim kum torbamızdır. Bizler onu her gelişinde dediklerinin aksini yaparak kendimizden uzaklaştırıp, kovsak; o bizim için çok faydalı, lüzumlu ve güzel bir şey olur. Çünkü onun her dinlemediğimiz fısıltısı, her uymadığımız işi sebebiyle sevap kazanırız, mânen yükseliriz.

Ama şaşkın boksörün işi gibi, onu dikkatsiz ve dağınık bir halde karşılırsak, sözlerine uyarsak, günah kazanırız. Böylece Şeytan'ı kendi hakkımızda kötü ve zararlı hale getirmiş oluruz.

Hadi bakalım, kimler dikkatli ve işini bilen boksör gibi olacak, yani Şeytan'a her gelişinde yumruğu yapıştıracak ve kimler ondan yumruk yiyip perişan kalacak? İşte dünya imtihanının en önemli macerası budur. Fakat Şeytan'dan yumruk yemek, bir insanın yumruğunu yemekten çok daha kötüdür. Çünkü **Şeytan'ın yumruğu yüzümüzü gözümüzü değil, daha da önemlisi ruhumuzu, vicdanımızı, kalbimizi gönlümüzü, dolayısıyla da imanımızı zedeler, yıpratır, sakatlar.**

ŞEYTAN'IN GÖNÜLLÜ ASKERLERİ

Hep Şeytan'ın peşinde gezip onun askeri olan insan, insanlıktan istifa etmiş, başka bir mahlûk olmuş sayılır. Ama bazıları böyle başka bir mahlûk olmaya gönülden razıdırlar. Niçin acaba? Çünkü bunların yaratılışları bozulmuş, temel özellikleri kaybolmuştur. Artık insanlıktan istifa etmişlerdir. İyilik yerine kötülükten zevk alırlar. Allah'a itaat etmekten fazla, Şeytan'a tâb' olmaktan hoşlanırlar. İşte böylelerinden biri, Şeytan'ı merak edermiş. Ama sevdiğinden merak edermiş... Bu kötülük sembolü varlık nasıl bir şeydir, işini nasıl yapar, insanları nasıl etkiler? diye düşünüp dururmuş... Bir gün karşısında acayip bir varlık peydahlanmış... O da biraz korku, biraz şaşkınlık, biraz da hayretle sormuş: